

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Συγκριτική Ανάλυση Χαρακτηριστικών Οδικών Ατυχημάτων ανά Εθνικότητα Οδηγού στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Αικατερίνη Π. Σκλιάμη

Επιβλέπων: Γιώργος Γιαννής, Καθηγητής Ε.Μ.Π.

Αθήνα, Μάρτιος 2020

Βασικά στάδια διπλωματικής εργασίας

- Καθορισμός στόχου
- Βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Συλλογή στοιχείων
- Στατιστική ανάλυση και επεξεργασία
- Επιλογή μεθοδολογίας
- Δημιουργία και τροποποίηση βάσης
- Ανάπτυξη μαθηματικών προτύπων
- Περιγραφή αποτελεσμάτων
- Συμπέρασμα – Προτάσεις

Στόχος διπλωματικής εργασίας

Συγκριτική ανάλυση των χαρακτηριστικών των οδικών ατυχημάτων για τις διαφορετικές εθνικότητες θανόντων οδηγών στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ
- ΗΛΙΚΙΑ
- ΦΥΛΟ
- ΤΥΠΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
- ΚΑΙΡΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
- ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ
- ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

Ξένοι Οδηγοί

- Υψηλότερα ποσοστά ατυχημάτων
- Ελλιπής κατανόηση σήμανσης, οδικού δικτύου
- Αυξημένο κίνδυνο στις αστικές περιοχές (κόμβοι)
- Μεγαλύτερη επικινδυνότητα εμπλοκής σε ατύχημα

Παράγοντες

- Αυξημένη επικινδυνότητα δικύκλων
- Περιορισμένες δεξιότητες οδήγησης υπό κακές καιρικές συνθήκες
- Οι συνθήκες φωτισμού δεν επηρεάζουν ούτε ντόπιους ούτε ξένους

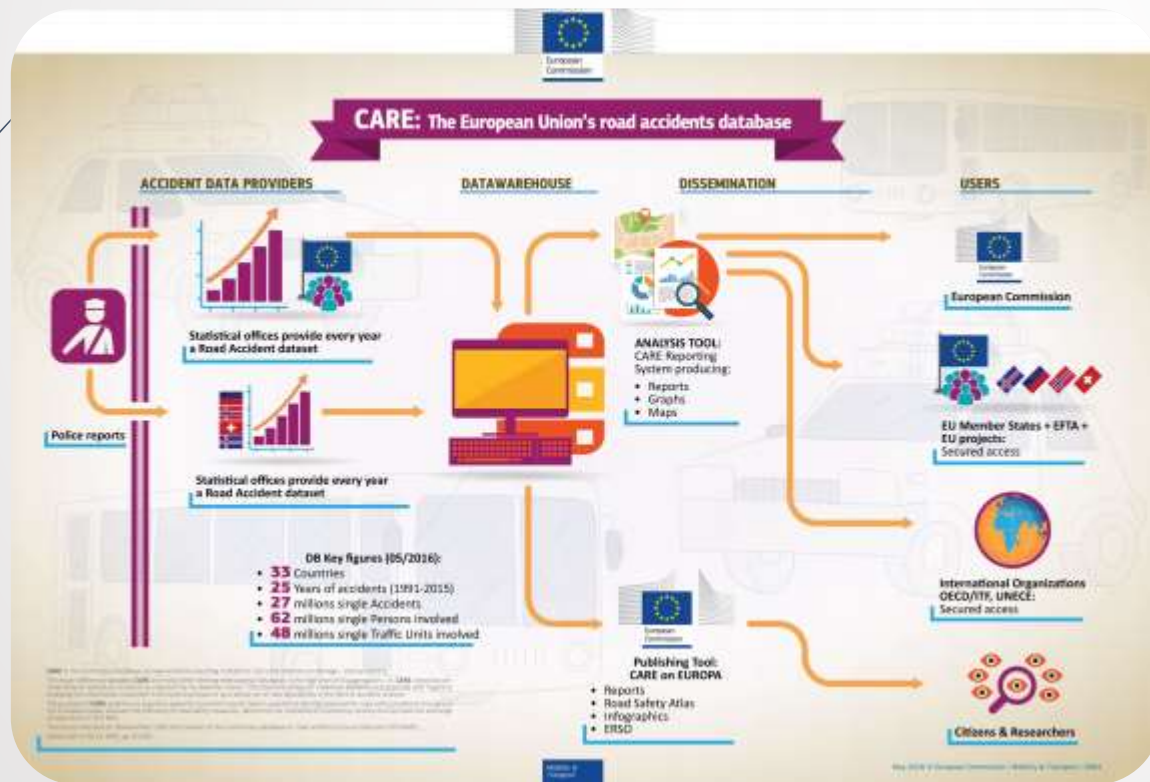
Μεθοδολογία

- Γενικευμένα γραμμικά μοντέλα ενδείκνυται για τη στατιστική ανάλυση συχνοτήτων
- Συχνή παρουσία υπερ-διασποράς → απόρριψη του μοντέλου παλινδρόμησης Poisson και χρήση αρνητικής διωνυμικής παλινδρόμησης

Συλλογή στοιχείων

► Ευρωπαϊκή Βάση Οδικών Ατυχημάτων - CARE

Αριθμός Θυμάτων λόγω Οδικών ατυχημάτων και κατάταξή τους

Επεξεργασία στοιχείων

❖ Μορφοποίηση Βασικού Πίνακα

- ✓ Αφαίρεση άγνωστων στοιχείων (24 χώρες)
- ✓ Ομαδοποίηση Μεταβλητών
- ✓ Κωδικές Ονομασίες
- ✓ Περιγραφική Ανάλυση

❖ Δημιουργία δύο επιμέρους Πινάκων

1. Βόρειες χώρες ΕΕ
2. Νότιες χώρες ΕΕ

Βόρειες Χώρες Ε.Ε.

Αυστρία	Λουξεμβούργο
Βέλγιο	Ολλανδία
Γερμανία	Σουηδία
Δανία	Φινλανδία

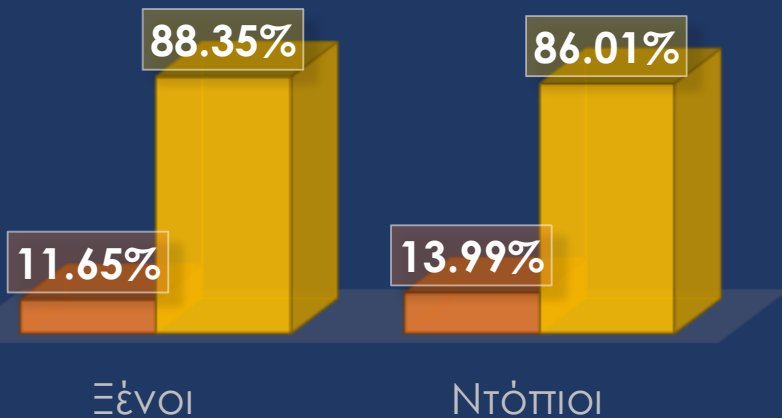
Νότιες Χώρες Ε.Ε.

Γαλλία	Κύπρος
Ελλάδα	Μάλτα
Ισπανία	Πορτογαλία

Προκαταρκτική Ανάλυση

Ποσοστό νεκρών ανά εθνικότητα και φύλο οδηγού

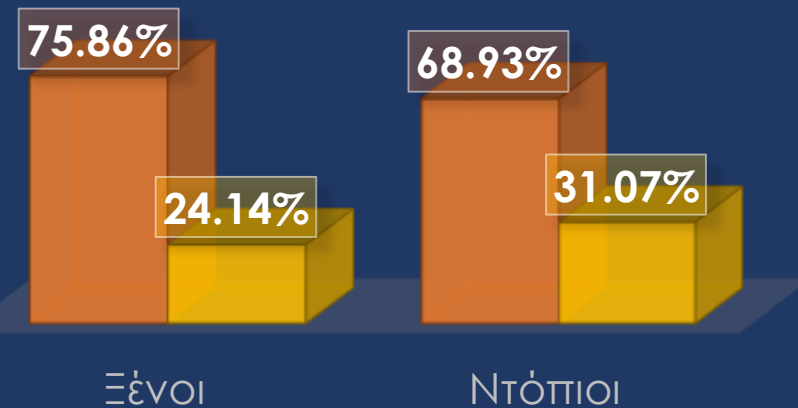
■ Γυναίκες ■ Άνδρες

- Οι άνδρες νεκροί οδηγοί είναι περισσότεροι από τις γυναίκες, τόσο για τους ντόπιους όσο και τους ξένους.

Ποσοστό νεκρών ανά εθνικότητα και τύπο περιοχής

■ Υπεραστική Περιοχή ■ Αστική Περιοχή

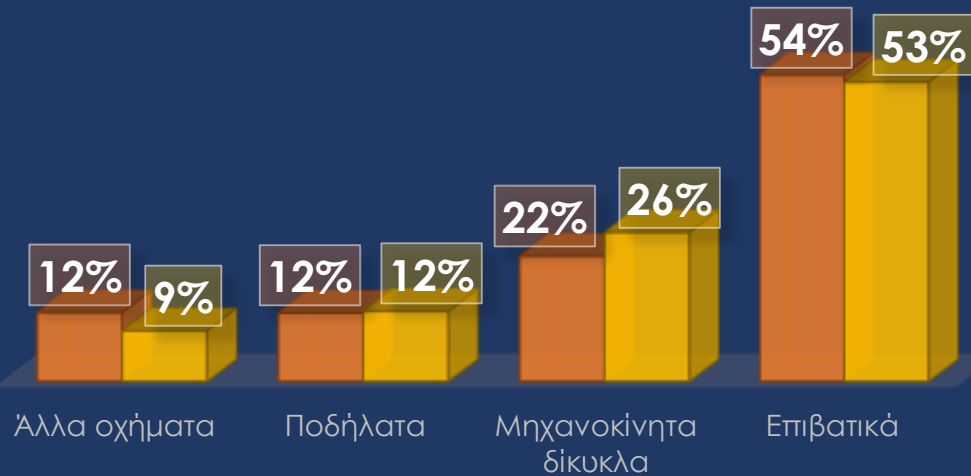

- Το μεγαλύτερο ποσοστό ντόπιων και ξένων νεκρών οδηγών αντιστοιχεί σε ατυχήματα εκτός κατοικημένης περιοχής.

Προκαταρκτική Ανάλυση

Ποσοστό νεκρών ανά εθνικότητα και τύπο οχήματος

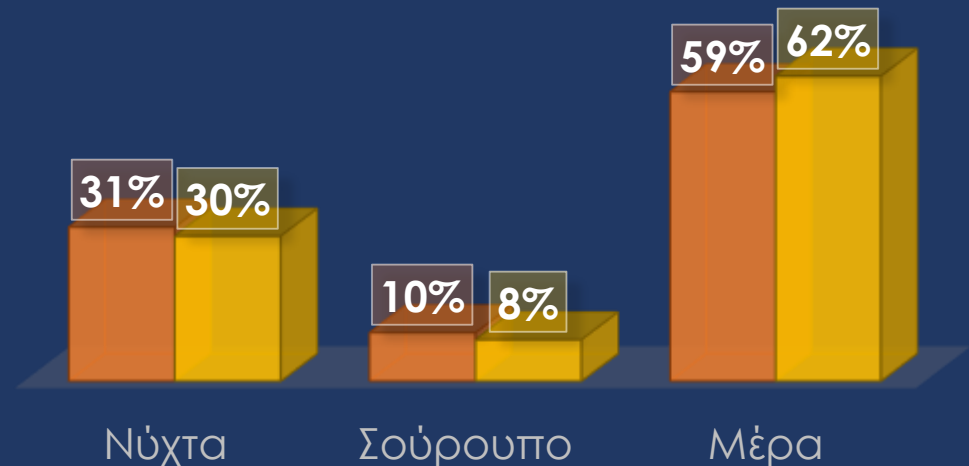
■ Ξένοι ■ Ντόπιοι

- Οι περισσότεροι ντόπιοι και ξένοι νεκροί σε οδικά ατυχήματα ήταν οδηγοί επιβατικών αυτοκινήτων.

Ποσοστό νεκρών ανά εθνικότητα και συνθήκες φωτισμού

■ Ξένοι ■ Ντόπιοι

- Κατά τη διάρκεια της ημέρας τόσο για τους ντόπιους όσο και για τους ξένους οδηγούς αντιστοιχούν μεγαλύτερα ποσοστά νεκρών οδηγών.

Διαδικασία Στατιστικής Επεξεργασίας

1

- Ενιαία βάση δεδομένων

2

- Δύο επιμέρους βάσεις δεδομένων (Βόρεια – Νότια κράτη)

3

- Εισαγωγή βάσης δεδομένων στο πρόγραμμα στατιστικής ανάλυσης SPSS

4

- Καθορισμός εξαρτημένης και ανεξάρτητων μεταβλητών

5

- Έλεγχος συσχέτισης μεταβλητών

6

- Δημιουργία μαθηματικών μοντέλων και Στατιστικοί έλεγχοι

Μέθοδος Ανάλυσης

- Αρνητική Διωνυμική Παλινδρόμηση
- Διακύμανση > Μέσος όρος

Μέθοδοι Ανάλυσης

Εξαρτημένη μεταβλητή

- Αριθμός νεκρών

- Χαρακτηριστικά οδηγού, περιοχής, οχήματος (διακριτές μεταβλ.)

Ανεξάρτητη Μεταβλητή

Στατιστικοί Έλεγχοι

- Λογική ερμηνεία προσήμων, β_i
- Επίπεδο σημαντικότητας
- Omnibus test

Ανάπτυξη Στατιστικών Μοντέλων

Ντόπιοι Οδηγοί

Για το σύνολο των κρατών της ΕΕ

Για τα Βόρεια Κράτη ΕΕ

Για τα Νότια Κράτη ΕΕ

Ξένοι Οδηγοί

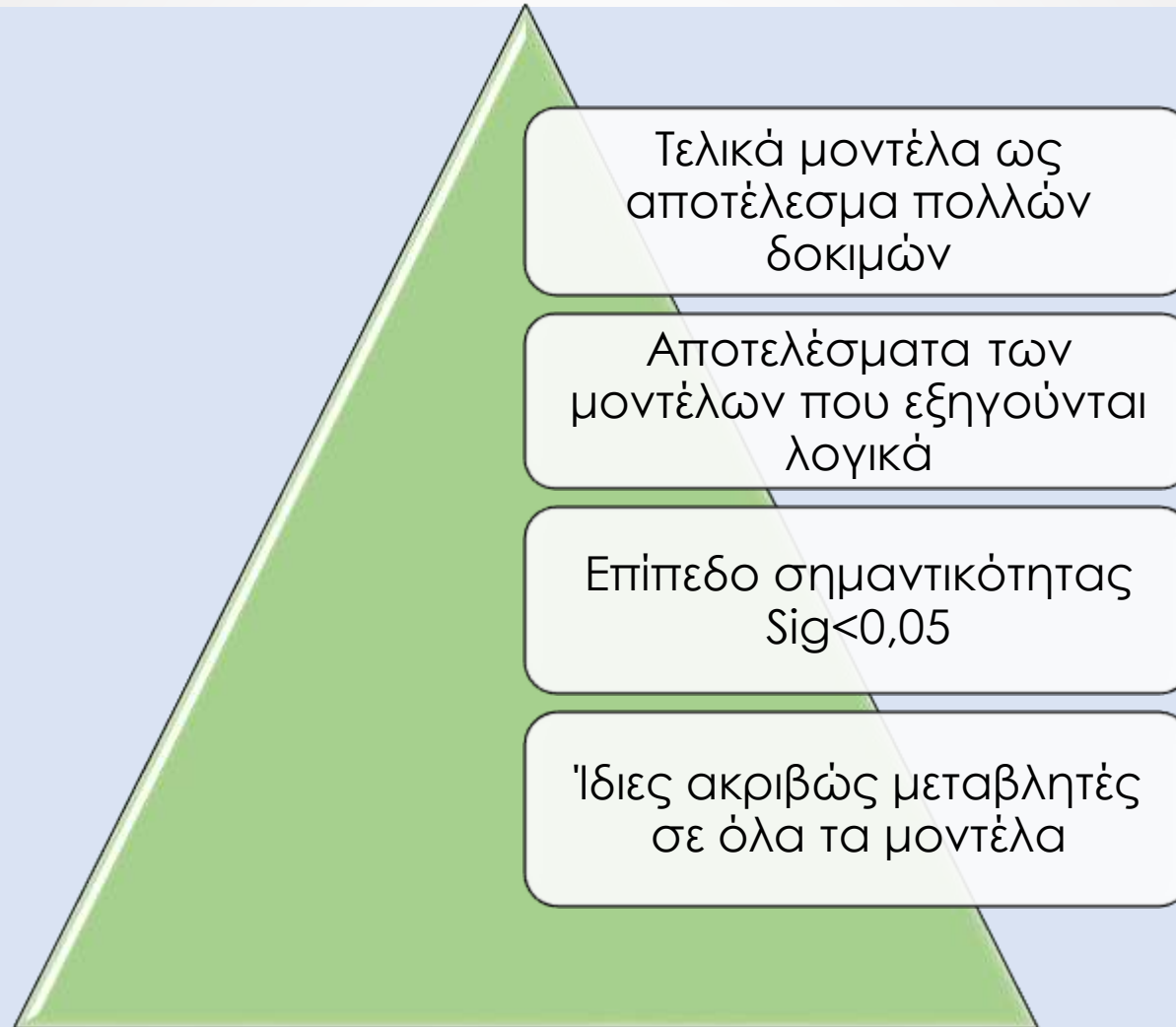
Για το σύνολο των κρατών της ΕΕ

Για τα Βόρεια Κράτη ΕΕ

Για τα Νότια Κράτη ΕΕ

Ανάπτυξη Στατιστικών Μοντέλων

Μοντέλα για το σύνολο των Ευρωπαϊκών κρατών ανά εθνικότητα

- Και στα δύο μοντέλα **τη μεγαλύτερη επιρροή έχει το φύλο** του νεκρού οδηγού, ωστόσο επηρεάζει περισσότερο τους ντόπιους
- Ο **τύπος της περιοχής** έχει μεγαλύτερη επιρροή στους ξένους οδηγούς, και αποτελεί τη δεύτερη σημαντικότερη μεταβλητή και στα δύο μοντέλα.
- Οι **κακές καιρικές συνθήκες** επηρεάζουν 2,5 φορές παραπάνω τους ξένους οδηγούς.
- Οι **συνθήκες φωτισμού** επηρεάζουν περισσότερο τους ξένους οδηγούς.
- Η χρήση **δίκυκλου** επηρεάζει 2 φορές παραπάνω τους ξένους οδηγούς.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ	NATIONAL			FOREIGNER		
		Τιμές συντελεστών	Σχετική Επιρροή		Τιμές συντελεστών	Σχετική Επιρροή	
			ει (Ψευδοελαστικό όχημα)	ει* (σχετική επιρροή)		ει (Ψευδοελαστικό όχημα)	ει* (σχετική επιρροή)
	Σταθερός Όρος	2,916			0,776		
Φύλο	Άρρεν	1,009	2,742	17,69	0,673	1,959	12,64
	Θήλυ						
Τύπος περιοχής ατυχήματος	Μη κατοικημένη περιοχή	0,42	1,516	9,78	0,507	1,660	10,71
	Κατοικημένη περιοχή						
Καιρικές συνθήκες ατυχήματος	Κακοκαιρία	-0,986	0,573	2,41	-0,102	0,903	5,82
	Καλοκαιρία						
Συνθήκες φωτισμού ατυχήματος	Νύχτα	-1,007	0,365	2,36	-0,442	0,643	4,15
	Σούρουπο	-1,395	0,248	1,60	-0,985	0,374	2,41
	Μέρα						
Τύπος του εμπλεκόμενου οχήματος	Άλλος	-1,867	0,155	1,00	-0,664	0,515	3,32
	Μηχανοκίνητα δίκυκλα	-0,780	0,458	2,96	-0,150	0,860	5,55
	Ποδήλατο	-0,727	0,483	3,12	-0,489	0,614	3,96
	Επιβατικό						

Μοντέλα για τα νότια Ευρωπαϊκά κράτη ανά εθνικότητα

- Ο **τύπος της περιοχής** έχει τη δεύτερη μεγαλύτερη επιρροή και στα δύο μοντέλα
- Οι **συνθήκες φωτισμού**, από όλες τις μεταβλητές έχουν την μικρότερη επιρροή για τους ξένους οδηγούς.
- Ο **τύπος του οχήματος** επηρεάζει 2 φορές παραπάνω τους ξένους οδηγούς.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ	NATIONAL SOUTH			FOREIGNER SOUTH		
		Τιμές συντελεστών	Σχετική Επιρροή		Τιμές συντελεστών	Σχετική Επιρροή	
			ει (Ψευδοελαστικότητα)	ει* (σχετική επιρροή)		ει (Ψευδοελαστικότητα)	ει* (σχετική επιρροή)
	Σταθερός Όρος	3,090			0,907		
Φύλο	Άρρεν	1,184	3,268	24,95	1,000	2,717	20,74
	Θήλυ						
Τύπος περιοχής ατυχήματος	Μη κατοικημένη περιοχή	0,646	1,908	14,56	0,563	1,757	13,41
	Κατοικημένη περιοχή						
Καιρικές συνθήκες ατυχήματος	Κακοκαιρία	-1,757	0,173	1,32	-1,210	0,298	2,28
	Καλοκαιρία						
Συνθήκες φωτισμού ατυχήματος	Νύχτα	-0,90	0,406	3,10	-0,517	0,596	4,55
	Σούρουπο	-1,471	0,230	1,75	-1,136	0,321	2,45
	Μέρα						
Τύπος του εμπλεκόμενου οχήματος	Άλλος	-2,034	0,131	1,00	-0,959	0,383	2,93
	Μηχανοκίνητα δίκυκλα	-0,833	0,435	3,32	-0,256	0,774	5,91
	Ποδήλατο	-1,636	0,195	1,49	-0,875	0,417	3,18
	Επιβατικό						

Μοντέλα για τα βόρεια Ευρωπαϊκά κράτη ανά εθνικότητα

- Η **κακοκαιρία** για τους ξένους οδηγούς είναι 2 φορές μεγαλύτερη από ότι για τους ντόπιους.
- Στους ξένους οδηγούς **αυξάνεται** ο αριθμός των νεκρών όταν οι **καιρικές συνθήκες είναι κακές**.
- Τη **νύχτα** οι **ξένοι οδηγοί** συμβάλλουν 2 φορές παραπάνω στην **αύξηση** των νεκρών.
- Η χρήση **δικύκλου** επηρεάζει 1,5 φορά παραπάνω τους **ξένους** οδηγούς.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ	NATIONAL NORTH			FOREIGNER NORTH		
		Τιμές συντελεστών	Σχετική Επιρροή		Τιμές συντελεστών	Σχετική Επιρροή	
			ει (Ψευδοελαστικότητα)	ει* (σχετική επιρροή)		ει (Ψευδοελαστικότητα)	ει* (σχετική επιρροή)
	Σταθερός Όρος	2,530			0,668		
Φύλο	Άρρεν	0,843	2,324	13,75	0,607	1,835	10,86
	Θήλυ						
Τύπος περιοχής ατυχήματος	Μη κατοικημένη περιοχή	0,461	1,586	9,38	0,569	1,766	10,45
	Κατοικημένη περιοχή						
Καιρικές συνθήκες ατυχήματος	Κακοκαιρία	-0,120	0,887	5,25	0,523	1,688	9,99
	Καλοκαιρία						
Συνθήκες φωτισμού ατυχήματος	Νύχτα	-1,146	0,318	1,88	-0,536	0,585	3,46
	Σούρουπο	-1,329	0,265	1,57	-1,029	0,358	2,12
	Μέρα						
Τύπος του εμπλεκόμενου οχήματος	Άλλος	-1,780	0,169	1,00	-0,541	0,582	3,44
	Μηχανοκίνητα δίκυκλα	-0,716	0,489	2,89	-0,284	0,753	4,45
	Ποδήλατο	-0,392	0,675	4,00	-0,385	0,680	4,03
	Επιβατικό						

Συμπεράσματα

- Η **επιρροή του φύλου** του οδηγού είναι μεγαλύτερη στους **ντόπιους** οδηγούς. Στην ΕΕ η **αναλογία** ανδρών οδηγών σε σχέση με τις γυναίκες είναι υψηλότερη για τους ντόπιους σε σχέση με τους ξένους οδηγούς.
- Ο **τύπος της περιοχής** του ατυχήματος στον αριθμό των νεκρών επηρεάζει περισσότερο τους **ξένους** οδηγούς ↔ Η οδηγική συμπεριφορά και η ελλιπής γνώση του οδικού δικτύου από τους ξένους.
- Οι **καιρικές συνθήκες** του ατυχήματος έχουν μεγαλύτερη επιρροή στον αριθμό των νεκρών στους **ξένους** οδηγούς από ότι στους ντόπιους. Οι ξένοι οδηγοί δεν είναι συνηθισμένοι στις **ειδικές καιρικές συνθήκες** της κάθε περιοχής.

Συμπεράσματα

- Η επιρροή των **συνθηκών φωτισμού** είναι μεγαλύτερη για τους **ξένους** οδηγούς σε σχέση με τους ντόπιους. Οι ντόπιοι κατά τη διάρκεια της νύχτας προσαρμόζουν καλύτερα την οδηγική τους συμπεριφορά, αφού γνωρίζουν καλύτερα το οδικό δίκτυο.

- Ο **τύπος του εμπλεκόμενου οχήματος** επηρεάζει περισσότερο τους **ξένους** οδηγούς. Η επιρροή της οδήγησης **δικύκλου** στον αριθμό των νεκρών στα **Νότια κράτη** της ΕΕ σε σχέση με τα Βόρεια κράτη, είναι ακόμα **μεγαλύτερη** στους ξένους οδηγούς από ότι στους ντόπιους. (ευνοϊκές καιρικές συνθήκες).

- Η επιρροή της χρήσης του **ποδηλάτου** είναι μεγαλύτερη για τους **ξένους** οδηγούς ενδεχομένως γιατί οι ξένοι ποδηλάτες **προσαρμόζουν δυσκολότερα** την οδήγηση των ποδηλάτων στις τοπικές συνθήκες κυκλοφορίας.

Προτάσεις για Βελτίωση

- ❑ **Οι ντόπιοι οδηγοί** να προσαρμόσουν την οδήγησή τους έτσι ώστε να διαμορφωθεί ένα πιο ασφαλές οδικό περιβάλλον το οποίο θα είναι πιο φιλικό για τους ξένους οδηγούς.
- ❑ Οι **ξένοι οδηγοί** οφείλουν να είναι υπεύθυνοι για την προσωπική τους ασφάλεια και να υπακούουν και να προσαρμόζονται στους τοπικούς κανόνες οδικής κυκλοφορίας.
- ❑ **Εκστρατείες ενημέρωσης** των ξένων οδηγών, στις οποίες πρέπει να στοχεύουν στους άντρες οδηγούς, στη οδήγηση υπό συνθήκες μέρας και καλοκαιρίας, σε μη κατοικημένες περιοχές και με τη χρήση επιβατικού οχήματος.
- ❑ Εναρμόνιση της **οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης** σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περαιτέρω Έρευνα

- ❑ Έρευνα με περισσότερα δεδομένα: χαρακτηριστικά ατυχημάτων για όλες τις **υποκατηγορίες** ντόπιων και ξένων οδηγών
- ❑ Διαθέσιμα **χαρακτηριστικά της κυκλοφορίας**: οχηματοχιλιόμετρα ανά χαρακτηριστικά
- ❑ Ανάλυση ατυχημάτων ντόπιων και ξένων για την οδήγηση υπό την επήρεια **αλκοόλ**
- ❑ Επέκταση έρευνας σε **μεγαλύτερο αριθμό** χωρών

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Συγκριτική Ανάλυση Χαρακτηριστικών Οδικών Ατυχημάτων ανά Εθνικότητα Οδηγού στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Αικατερίνη Π. Σκλιάμη

Επιβλέπων: Γιώργος Γιαννής, Καθηγητής Ε.Μ.Π.

Αθήνα, Μάρτιος 2020